

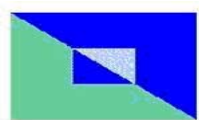

**Concursul național de dezbateri oratorice ”Tinerii dezbat” în cadrul
Anului European pentru Combaterea Sărăciei și a Excluziunii Sociale**

În cadrul Anului European pentru Combaterea Sărăciei și Excluziunii Sociale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului împreună cu partenerii săi - Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”, Asociația Română de Dezbateri, Oratorie și Retorică, Policy Center for Roma and Minorities, precum și Departamentul de Relații Interetnice, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Roma Education Fund Budapesta și Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați - invită tinerii liceeni într-o campanie de dezbateri și informare referitoare la minorități și grupuri vulnerabile.

Scopul proiectului ”Tinerii dezbat” îl constituie înțelegerea informată a realităților sociale, dezbateri argumentată și stimularea conștientizării modalităților în care diferențele sociale, etnice, economice, de sănătate sau gen pot constitui bariere în comunicarea cu *celălalt* și în definirea unei poziții tolerante și deschise față de membrii grupurilor minoritare.

Acest demers educațional cuprinde, în perioada martie- septembrie 2010, o serie succesivă de traininguri în argumentare și dezbateri, sesiuni de mentorat (inclusiv online) și dezbateri în etape județene/ regionale/ națională, alături de

Agencia de Dezvoltare
Comunitară „Împreună”

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
DE DEZBATERI
ORATORIE
ȘI RETORICĂ

www.policycenter.eu

partenerii cu care împărtășim aceleași valori. În urma selecției, participă în proiect un

număr de aproximativ 150 de echipe reprezentând tot atâtea licee de pe tot cuprinsul României, cu echipe formate din elevi din clasele IX-XI, cadre didactice și 9 coordonatori regionali.

2009- primul an de ”Tinerii dezbat”

Cum a început?

Echipa Reșelei Naționale a Tinerilor Romi (RNTR), cu sprijinul Agenției ”Împreună”, a gândit o serie de inițiative la nivelul municipiului București, prin intermediul cărora

și-a propus, ca obiectiv major, ameliorarea/ combaterea prejudecăților despre minoritatea romă în rândul populației majoritare. De altfel, unul dintre proiectele majore ale RNTR l-a reprezentat Concursul de dezbateri oratorice ”Tinerii Dezbat”, competiție ce s-a adresat elevilor și profesorilor din liceele bucureștene.

Invitației de a participa la acest concurs au răspuns opt licee din București. A urmat apoi o sesiune de calificări pentru ca, pe 15 martie, să aibă loc semifinalele și finala la nivelul municipiului București. Temele dezbătute în cadrul acestui concurs au vizat aspecte legate de măsurile afirmative pentru minoritatea romă, rasismul în sport, rolul femeii romă în comunitate/ societate, respectarea tradițiilor la romi.

De ce și cum s-a extins?

Concursul a reprezentat o reușită, iar doamna Oana Badea, Secretar de Stat în Ministerul Educației, a propus extinderea proiectului în șapte județe din țară. Au fost selectate, pentru pilotarea concursului, județele Constanța, Iași, Dolj, Mureș, Cluj, Timiș și Mehedinți. Derularea proiectului la nivelul celor șapte județe a fost posibilă printr-un parteneriat între Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, Agenția Împreună, Rețeaua Națională a Tinerilor Romi, Roma Initiatives Budapesta, Asociația Română de Dezbateri, Oratorie și Retorică și Debate House.

Astfel, la nivelul județelor-pilot au avut loc două sesiuni de dezbateri, în urma cărora au fost desemnate echipele participante la etapa finală. În cadrul acestor sesiuni, echipele au dezbătut moțiunile

”Conservarea tradițiilor rromice este benefică pentru societate?”

”Este justificată reintroducerea termenului de țigăn?”

”Discriminarea pozitivă este justificată”.

Evenimentul care a încheiat ediția din 2009 a concursului ”Tinerii dezbat” s-a desfășurat la București, în zilele de 31 mai și 1 iunie. Finala, care a adus la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială a Universității București și la Palatul Parlamentului cele mai bune echipe, a creat cadrul pentru dezbaterile moțiunilor

”Educația copiilor de etnie rromă este inefficientă în absența programelor de educație pentru părinți”

„Cenzurarea Internetului în situații de declarații rasiste este justificată”

„Măsurile afirmative în cazul minorității rroma ar trebui continuate”.

Agencia de Dezvoltare
Comunitară „Impreună”

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
DE DEZBATERI
ORATORIE
ȘI RETORICĂ

www.policycenter.eu

Cei mai buni în dezbateri s-au dovedit a fi membrii echipei Colegiului Național „Emil Racoviță” din Cluj-Napoca, formată din Bianca Prunea, Ioana Georgescu și Călin Mureșanu și coordonată de inspectorul pentru problemele educaționale ale romilor, Liliana Lăcătuș.

În cursul anului 2010, Concursul național de dezbateri a trecut, de la pilotarea lui în șapte județe și municipiul București, la nivelul întregii țări.

Despre dezbateri și democrație

Spre deosebire de regimurile totalitare sau nedemocratice, în care un set limitat de idei este impus ca adevăr absolut, societățile democratice se remarcă prin schimbul deschis și liber de opinii. Astfel, poate fi spus că adevărata democrație nu poate exista fără dezbateri. Pentru ca democrația să funcționeze, valorile pe care *debate*-ul le încurajează – gândirea critică, toleranța și atenta cântărire a dovezilor - se cer prețuite și încurajate. Conform filosofiei lui Karl Popper „cunoașterea umană progresează prin pași succesivi”, teoriile sunt dezvoltate, criticate și apoi îmbunătățite. Urmărind istoria dezbaterii critice din Grecia Antică și până astăzi, Popper a descris inventarea argumentului critic ca un pas important în dezvoltarea gândirii umane: adevărul nu este final, ci deschis îmbunătățirii, iar discuția critică este singura care ne duce mai aproape de adevăr.

Care sunt diferențele dintre dezbaterile educaționale și cele din viața reală?

În măsura în care partenerii de dialog îți prezintă punctele de vedere în mod civilizat, cu respect pentru oponentii și pentru public, atunci ei dezbate. Dezbaterile publice de consultare a cetățenilor, cele parlamentare, dezbaterile din campaniile

electorale, dar și cele științifice sau pe teme economice apar de fiecare dată când diferite persoane nu sunt de acord asupra unui subiect aleg să își expună argumentat punctele de vedere.

Dezbaterile educaționale au fost introduse avându-se în minte imaginea ideală a unei dezbateri într-o societate democratică. Ele reprezintă o activitate care încearcă să găsească răspunsuri la întrebări sociale majore. Programele de dezbateri nu privesc această „întreprindere intelectuală” ca pe un simplu joc, în care două sau mai multe echipe încearcă să demonstreze calitățile oratorice și retorice, ci consideră *debate*-ul un exercițiu intelectual complex și dificil. Participanților li se cere să gândească în mod critic asupra unor chestiuni care sunt importante și fac parte din provocările cotidiene. Află astfel cum să cântărească valoarea principiilor aflate în conflict și învață diferențele între argumente și simple sofisme.

Diferențele principale între dezbaterile generale din societate și dezbaterile educaționale sunt structura formală, restrângerea temei aflate în discuție și caracterul de competiție. Un meci de *debate* are o structură extrem de clară: formatul „Karl Popper” are zece secțiuni distincte, în care sunt clar trasate rolurile fiecărui vorbitor, timpul alocat fiecărei secțiuni și regulile care se aplică, iar formatul „American Parliamentary” are 6 secțiuni în care echipele „guvernului” și „opoziției” își confruntă viziunile asupra temei propuse.

În plus, este de o importanță majoră faptul că participanții într-un program de *debate* trebuie să fie pregătiți să argumenteze atât pro, cât și contra temei aflate în discuție. O competiție de dezbateri este compusă din mai multe runde care pun pe rând echipele să se succedă în a susține, sau contesta, o moțiune. De ce? Pentru că în dezbateri se pun în discuție valori și principii aflate în conflict, fiecare având „șanse de viață egale” într-o moțiune corect formulată. Fiecare principiu, luat independent, este valoros și merită susținut. Iar când asemenea principii intră în conflict, deciziile trebuie luate cunoscând ambele puncte de vedere. Abordarea de

tip pro-contra dezvoltă participanților capacitatea de analiză a problemelor controversate și ajută la obținerea unor imagini nedistorsionate de prejudecăți.

Debate-ul este, așadar, o formă structurată de dezbatere educațională, compusă formal din echipe cu un număr egal de membri. Acestea sunt pușcării în situația de a pune în valoare «pro și contra» argumente diferite pentru ambele fațete ale unor chestiuni asupra cărora pot fi în dezacord.

Ce este o motivație de debate?

Temele (motivațiile) discutate pot fi extrem de variate. Materii precum istorie, filozofie, sociologie, cultură civică, economie se întrepătrund atunci când este vorba de crearea unei bune teme de debate. „Globalizarea amenință identitatea națională?”, „Nesupunerea civilă este legitimă într-o democrație?”, „Măsurile de discriminare pozitive sunt justificate?” sunt doar câteva exemple.

Indiferent de formatul ales, este important de subliniat că tema dezbaterii reprezintă, în primul rând, un pretext pentru exersarea abilităților de comunicare în spațiul public, de gândire critică și de argumentare rațională. Nu o încercare de a stabili valoarea de adevăr a uneia din cele două părți date în timpul dezbaterii. În cadrul competițiilor de dezbateri, arbitrii urmăresc măsura în care participanții reușesc să argumenteze convingător, să organizeze prezentarea, să răspunda prompt și analitic contra-argumentelor echipei oponente. Nu în ultimul rând, ascultarea atentă, toleranța, puterea de persuasiune, umorul și fair play-ul contează în acordarea deciziei.

Ei, despre ”Tinerii dezbat”

”Dezbaterile academice au deja tradiție în România, însă cred că inițiativa Ministerului Educației de a organiza o competiție națională pentru elevii de liceu a contribuit simțitor la promovarea acestei modalități excepționale de educație civică. Cred că este cea mai bună investiție pentru viitorul României, pentru că spiritul cetățenesc este cel care îi determină pe tineri să își pună remarcabilele calități în slujba binelui comun. Această activitate, prin care tinerii se sensibilizează în privința problematicii contemporane - deopotrivă la nivel național și global, le oferă în același timp și forța discursului constructiv. De aceea, nu cred să existe o modalitate formativă mai folositoare și mai necesară”.

Genoveva Butnaru, profesor de limba și literatura română la Colegiul Național „Emil Racoviță” Iași, instructor și arbitru de dezbateri academice *Karl Popper*

”Atmosfera pe parcursul concursului a fost una degajată. Cum am venit la Inspectoratul Județean Școlar am înțeles scopul acestui concurs. Acela de promovare, de punere în perspectivă a dezbaterilor. Am vădit că mi-am pliat stilul întocmai acestui obiectiv. Ca urmare, sper eu, a eforturilor noastre să fie, într-un fel,

Agenția de Dezvoltare
Comunitară „Împreună”

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
DE DEZBATERI
ORATORIE
ȘI RETORICĂ

www.policycenter.eu

spectacolului de la faza regională, s-au inițiat încă 2 cluburi acum foarte active de dezbateri.

La fel și la București. Văzând oamenii, mi-am dat imediat seama că nu e vorba de câștigul unui trofeu, de a ieși pe primul loc, ci de ajutorarea unei cauze pentru a pune în derulare ceva și mai mare anul viitor. Astfel, mi-a plăcut faptul că am putut vorbi degajat, liniștit, încercând prin participarea mea să arăt latura dezbaterilor care modelează o persoană înspre echilibru și gândire logică. În ceea ce privește finala, întotdeauna am vrut să sar peste mesele din Palatul Parlamentului și să îmi exprim punctul de vedere. Și mi-a plăcut ca cineva din juriu a înțeles mesajul. Că trebuie să luăm inițiativă”.

Radu Văleanu, elev Colegiul ”Emil Racoviță”, Iași, finalist

Agencia de Dezvoltare
Comunitară „Împreună”

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
DE DEZBATERI
ORATORIE
ȘI RETORICĂ

www.policycenter.eu

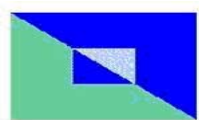

Agencia de Dezvoltare Comunitară ”Împreună”

Agencia ”Împreună” este o fundație de dezvoltare comunitară, a cărei misiune este păstrarea și afirmarea identității romilor, recunoașterea lor ca popor și ca minoritate etnică și națională. Fundația își îndeplinește acest scop prin cercetare, documentare, diseminare, sprijin la elaborarea și implementarea politicilor publice destinate romilor. Agencia, fondată în 1999, este o organizație non profit, apolitică și neguvernamentală.

Din 1999, Agencia ”Împreună” a gestionat peste 50 de programe și proiecte sprijinite de către Comisia Europeană, Banca Mondială, Fundația Soros, Fundațiile Olandeze, Fondul German Marshall, organisme ale Națiunilor Unite, etc. Agencia ”Împreună” face parte din diferite comisii în cadrul Uniunii Europene sau al Guvernului României, în scopul de a elabora un sistem eficient de incluziune socială. Experții noștri fac parte din diferite grupuri de lucru care dezvoltă instrumente și indicatori, în scopul îmbunătățirii situației romilor și a participării lor la nivel local.

Din 2002, Agencia ”Împreună” creează și sprijină politici sociale pentru romi (Bursa locurilor de muncă, Caravana ocupării, peste 200 de parteneriate între reprezentanți ai comunităților de romi și Autorități Publice Locale, etc.). Până nu demult, organizația noastră, în parteneriat cu diverse firme externe, a fost contractată pentru a oferi asistență tehnică Guvernului României în gestionarea granturilor, participare comunitară, formare de rețele și acces la servicii sociale pentru două programe PHARE ale Guvernului României și Uniunii Europene, în valoare totală de 10 milioane de euro.

Agencia de Dezvoltare
Comunitară „Împreună”

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
DE DEZBATERI
ORATORIE
ȘI RETORICĂ

www.policycenter.eu

În momentul de față, organizația noastră sprijină douăzeci și două de organizații neguvernamentale, și este prezentă în 100 de comunități din 25 de județe.

Obiectivele Agenției “Împreună” se situează pe două axe. În primul rând, Agenția lucrează pentru dezvoltarea comunităților de romi, în contextul drepturilor civile, sociale, politice și economice, și în contextul proceselor naționale și internaționale. În al doilea rând, Agenția “Împreună” dezvoltă cooperarea și parteneriatele cu organizații publice și private, naționale și internaționale, specializate în implementarea de programe sociale pentru romi. Pentru a-și îndeplini aceste obiective, Agenția “Împreună”:

- Participă la elaborarea, implementarea și evaluarea programelor specifice de dezvoltare comunitară complexă, implementate cu implicarea comunităților de romi în diverse localități din România și în alte țări.
- Organizează și finanțează, împreună cu alte organizații non profit de la nivel național și internațional programe specifice de instruire a tinerilor romi, prin suport logistic și material, prin care se urmărește sprijinirea accesului romilor la informație și asigurarea cadrului de egalitate de șanse.
- Agenția “Împreună” vizează să ofere asistență pentru înființarea de organizații romi la nivel local, prin sprijin material și logistic, și implicarea în domenii diferite de acțiune, informație și instruire. Agenția “Împreună” își desfășoară activitate în domeniile:
 1. Dezvoltare comunitară;
 2. Participare comunitară;
 3. Locuire;
 4. Ocupare;
 5. Educație;
 6. Tineret.

Asociația Română de Dezbateri, Oratorie și Retorică

Este o organizație neguvernamentală înființată în anul 1998. Din 2002 ARDOR are o structură descentralizată, fiind compusă din 6 organizații regionale (ARDOR Banat, ARDOR Moldova, ARDOR Muntenia, ARDOR Transilvania, Asociația Transilvana Disputa - în limba maghiară - și Asociația de Educație Socială) care au aceeași misiune, susținerea educației prin intermediul dezbaterilor, promovând dialogul argumentat și gândirea critică.

"Patronând" zeci de cluburi de debate în licee și universități, ARDOR are o ofertă provocatoare pentru spațiul educațional românesc: practicarea și exersarea dezbaterilor în formatele *Karl Popper*, *Parliamentary* și *World Schools*, în care două (sau patru) echipe se "înfuntă" pe o temă asupra căreia persoane bine intenționate și mediu informate pot avea păreri contrare. La prima vedere, dezbaterile educaționale reprezintă doar un "sport" intelectual desfășurat într-un mediu organizat, "activând" spiritul competitiv și dezinvoltura de a vorbi în public. De fapt, reușesc mai mult decât atât. Capacitatea de argumentare convingătoare, documentarea riguroasă, ascultarea atentă a „adversarului” de idei, gândirea critică, creativitatea, toleranța și *fair-play*-ul sunt doar câteva dintre atu-urile pe care practicanții de dezbateri le dobândesc. Și le utilizează în propria lor formare profesională și umană, abordând teme care de multe ori sunt în avangarda dezbaterilor publice din societatea civilă românească.

ARDOR este membru fondator al IDEA (International Debate Education Association) și, în această calitate, facilitează programe de schimburi între elevi, studenți și profesori. În ultimii ani, ARDOR și-a apropiat parteneri de prestigiu din

Agenția de Dezvoltare
Comunitară „Impreună”

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
DE DEZBATERI
ORATORIE
ȘI RETORICĂ

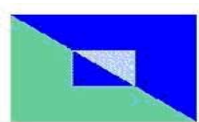

www.policycenter.eu

zona guvernamentală și non -guvernamentală, cu care împărtășește aceleași valori.

La ce bun să dezbătim? În primul rând, pentru a deprinde argumentarea. Acesta este primul răspuns și ar putea fi, de unul singur, suficient de puternic. La ce bun (încă) o dezbatere despre România? Pentru că orice dezbatere despre lumea reală este un semn de civilitate, atâta timp cât e purtată cu bună credință, ascultare atentă, discernământ și fair play. Și, pentru că într-o societate modernă, lucrurile merg înainte datorită schimbului liber de idei.

Policy Center for Roma and Minorities

Policy Center for Roma and Minorities este un think-tank fondat în mai 2008 în România. Activitățile și proiectele PCRMM vizează probleme ce țin de incluziunea socială a minorităților. PCRMM a fost precedat de o inițiativă la nivel European -Roma Diplomacy- program al cărui prim scop a fost acela de a crea un grup de diplomați Roma, care să aibă cunoștințele și abilitățile necesare pentru a acționa în direcția creării unor punți de comunicare între societatea civilă Roma și instituții/guverne de la nivel European.

Printre principalele activități ale PCRMM enumerăm:

Run Against Discrimination: campanie anuală prin care încercăm să atragem atenția asupra nevoii de comunicare inter-etnică între Italia și România. Campania este organizată de Policy Center for Roma and Minorities, alături de alte organizații și este parte a celei mai mari acțiuni de acest gen, *Vivicitta*.

Rasismul Strică Jocul- Violența Distruge Vieți ideea care stă în spatele acestei campanii este aceea de a disemina un mesaj anti-rasism, care să aibă potențialul de a fi susținut de un număr mai mare de persoane, spre deosebire de alternative unei campanii focusate pe etnia Roma, care ar putea declanșa reacții defensive din partea majorității. Campania a introdus o componentă Roma care este vizibilă, fără a fi explicită.

Agencia de Dezvoltare
Comunitară „Impreună”

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
DE DEZBATERI
ORATORIE
ȘI RETORICĂ

www.policycenter.eu

Citește cu mine: vizează schimbarea atitudinală și promovarea dialogului social. Policy Center for Roma and Minorities, împreună cu Blocul National Sindical (BNS) a lansat Campania *Citește cu mine* cu ocazia unui eveniment găzduit de Biblioteca Națională a României. Campania se desfășoară de aproape un an și a fost inclusă sub umbrela *Decade of Roma Inclusion*.

Debate House: În 2008, PCRM, împreună cu Agenția de Monitorizare a Presei (AMP), a lansat *Debate House*. Inițiativa constă în organizarea unor dezbateri la care participă persoane influente în domeniu, dezbateri care pun în discuție subiecte care sunt rareori aduse în discuția publică. Aceste dezbateri au ca element central teme privind anti-discriminarea.

Women’s Network: Această inițiativă țintește să aducă laolaltă, în cadrul unor discuții, femeii care dețin poziții-cheie în societatea românească. Scopul este acela de a dezbate drepturile femeilor precum și rolul femeii în societate.

Informal debates: PCRM găzduiește dezbateri frecvente privind influența pe care minoritățile o au în cadrul societății, precum și modul în care sunt acestea influențate de societatea-cadru. Discuțiile se poartă în jurul ideilor legate de poziția pe care o are minoritatea Roma în societatea românească în comparație cu locul pe care alte minorități îl dețin în alte țări. Importanța pe care o deține media în crearea și promovarea unei imagini care să combat discriminarea, precum și eficiența politicilor actuale pe incluziune socială, sunt alte teme abordate în cadrul acestor discuții.

Întâlnire cu... este un proiect care se desfășoară lunar și care are ca invitați personalități și lideri ai societății românești. Participanții la aceste evenimente pot adresa întrebări invitaților și le pot împărtăși acestora opiniile lor cu privire la temele discutate. Proiectul este menit să încurajeze dialogul și schimbul de idei, bazate pe experiențele participanților.

Concursul național de dezbateri oratorice

”Tinerii dezbat”

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

Policy Center for Roma and Minorities este membră a trei rețele la nivel European – European Network Against Racism (ENAR), European Roma Grassroots Organization (ERGO) și European Roma Policy Coalition.

**Agenția de Dezvoltare
Comunitară „Împreună”**

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
DE DEZBATERI
ORATORIE
ȘI RETORICĂ

www.policycenter.eu